Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000304191

Bijlage(n)
1

Datum 19 november 2026
Betreft Invoeringstoets wijziging P-wet t.b.v. werkvoorzieningen visueel beperkten

Hierbij bied ik uw Kamer de door UWV uitgevoerde invoeringstoets naar de wijziging van de Participatiewet ten behoeve van werkvoorzieningen voor mensen met een visuele beperking aan. De invoeringstoets brengt in beeld hoe de wetswijziging in de praktijk uitpakt voor mensen met een visuele beperking, gemeenten en de uitvoering door UWV.

Sinds 1 januari 2024 kunnen mensen met een visuele beperking die onder de Participatiewet vallen, ook voor intermediaire activiteiten, vervoers- en meeneembare voorzieningen terecht bij UWV. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de re-integratie en arbeidsbemiddeling en voor de eventuele inzet van een jobcoach. Met het onderbrengen van deze voorzieningen is beoogd landelijk een voorspelbare en specialistische dienstverlening te bieden en de overgang van onderwijs naar werk te vergemakkelijken. Het uiteindelijke doel is de positie van mensen met een visuele beperking te verbeteren en hun kansen op duurzaam werk te vergroten.

De invoeringstoets is bedoeld om met een beknopt onderzoek vroegtijdig signalen uit de praktijk in beeld te brengen. Voor het kwalitatieve deel van de invoeringstoets zijn vier cliënten, één gemeente, zeven UWV-medewerkers en twee deskundigen geïnterviewd. De bevindingen geven daarmee een eerste beeld van de ervaringen in de praktijk.

Uitkomsten van de invoeringstoets
De invoeringstoets laat een overwegend positief beeld zien van de centralisatie. Cliënten, UWV-medewerkers en de gemeente die heeft meegewerkt aan het onderzoek, waarderen de specialistische expertise, de uniforme toegang tot voorzieningen en de soepele overgang van onderwijs- naar werkvoorzieningen. In de invoeringstoets zijn geen signalen naar voren gekomen dat andere typen werkvoorzieningen nodig zijn of dat sprake is van knelpunten in de uitvoering.

De invoeringstoets bevat daarnaast enkele aandachtspunten. Cliënten ervaren de beslistermijn soms als lang en hebben behoefte aan toegankelijke communicatie. Voor medewerkers van gemeenten en UWV is niet altijd direct duidelijk wie verantwoordelijk is en hoe de doelgroep kan worden herkend. Dit kan het vinden van het juiste loket en de behandeling van aanvragen vertragen.

Het aantal personen dat een werkvoorziening heeft ontvangen, is aanzienlijk lager dan vooraf werd verwacht. Van januari 2024 tot en met november 2025 hebben 28 personen uit de Participatiewet met een visuele beperking één of meer voorzieningen ontvangen; in totaal ging het om 42 toegekende aanvragen. Vooraf werd verwacht dat UWV jaarlijks circa 240 extra personen zou helpen. Dit aantal was gebaseerd op het aantal jongeren

met een visuele beperking dat jaarlijks van school komt. Uit de invoeringstoets kan niet worden geconcludeerd dat dit verschil het gevolg is van niet-gebruik. De invoeringstoets noemt verschillende mogelijke verklaringen, maar geeft geen uitsluitsel over de oorzaken. Ook is niet duidelijk wat er met een deel van de doelgroep gebeurt na afronding van een opleiding. UWV beveelt aan hier verdiepend onderzoek naar te doen.

Beleidsreactie en vervolg
De eerste ervaringen met de centralisatie van de voorzieningen voor mensen met een visuele beperking bij UWV zijn positief en ondersteunen de keuze om de specialistische kennis over deze werkvoorzieningen landelijk te organiseren. De verbeterpunten laten tegelijk zien dat blijvende aandacht nodig is voor toegankelijke en persoonlijke dienstverlening en voor een goede aansluiting tussen gemeenten en UWV.

Ik ga met UWV in gesprek over de wijze waarop de verbeterpunten kunnen worden opgepakt. Daarbij gaat het in het bijzonder om heldere informatie voor cliënten en gemeenten, toegankelijke communicatie, persoonlijk contact en een goede herkenning en routering van aanvragen binnen UWV.

Ook ga ik met UWV na welke beschikbare gegevens meer inzicht kunnen geven in het lagere aantal bereikte personen en hoe de ontwikkeling van het gebruik beter kan worden gevolgd. Op basis hiervan zal ik bezien of aanvullend onderzoek meerwaarde heeft. Daarbij blijft de vraag centraal staan of mensen met een visuele beperking de ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen en te blijven.

Met het toezenden van de invoeringstoets en de reactie hierop wordt de motie van het lid De Kort c.s. afgedaan.[1] Deze motie roept op om de resultaten van de invoeringstoets met de Kamer te delen en hierbij aandacht te hebben voor de taakverdeling tussen gemeenten en UWV, waarbij gemeenten de taak van arbeidsbemiddeling en inzet van de jobcoach hebben behouden voor mensen met een visuele beperking die onder doelgroep van de Participatiewet vallen. Uit de invoeringstoets zijn geen knelpunten gebleken die voortvloeien uit de huidige taakverdeling, waardoor er geen aanleiding is om deze taakverdeling te heroverwegen.

De Minister van Werk en Participatie,

A.A. Aartsen

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 245, nr. 9